

Antifoulingprodukter - Kemikalieinspektionens uppdrag inom ramen för Skrovmålet

Båtmiljökonferens 19 oktober 2016

Susanna Karlsson

Patrik Ernby

Innehåll

- Miljöbalken (MB) och hur den förhåller sig till EU-regler
- EU:s biocidproduktförordning nr 528/2012
- Skillnaden mellan biocidprodukt och behandlad vara
- Produktgodkännanden
- Villkor
- Tillsyn
- Tillsynsvägledning
- Huvudsaklig förtöjningsplats

TBT förbjudet i särskild ordning

- Nationellt på 1980- och 90-talen.
- På EU-nivå sedan 2008.

Miljötilsynsförordningen

2011:13,
under MB

Sanktioner

- Straffrättsligt genom 29 kap. MB
- Miljösanktionsavgift

Kemikalieinspektionen prövar ansökan om godkännande för Sverige

- Verksamma ämnen utvärderas i ett EU-gemensamt översynsprogram, det s.k. arbetsprogrammet
- Produktansökningar med ämnen i arbetsprogrammet prövas på nationell nivå.
- Nationella prövningen anpassas succesivt till EU-vägledning.
- Fr.o.m. ca år 2018-2019 förväntas prövningen av kopparbaserade antifoulingprodukter ske enligt BPR (EU biocidförordning nr 528/2012).

Generell bedömningsprocedur för bekämpningsmedel

Utvärdering:

- farobedömning
- effektivitetsbedömning
- exponeringsbedömning
- riskbedömning

Beslut:

- avslag eller
- godkännande med villkor
- begränsad tidsperiod (generellt mellan 5-10 år)

Miljöriskbedömning av antifoulingprodukter

Beräkna PEC (Predicted Environmental Concentration)

- MAMPEC (modellering av förväntad exponering till miljön)
 - Läckagehastighet – svårt att uppskatta
 - Enligt emissionsscenario-dokument PT 21 i hamn, marina & farled
 - Verksamma ämnen och särskilt farliga ämnen bedöms

Beräkna PNEC (Predicted No Effect Concentration)

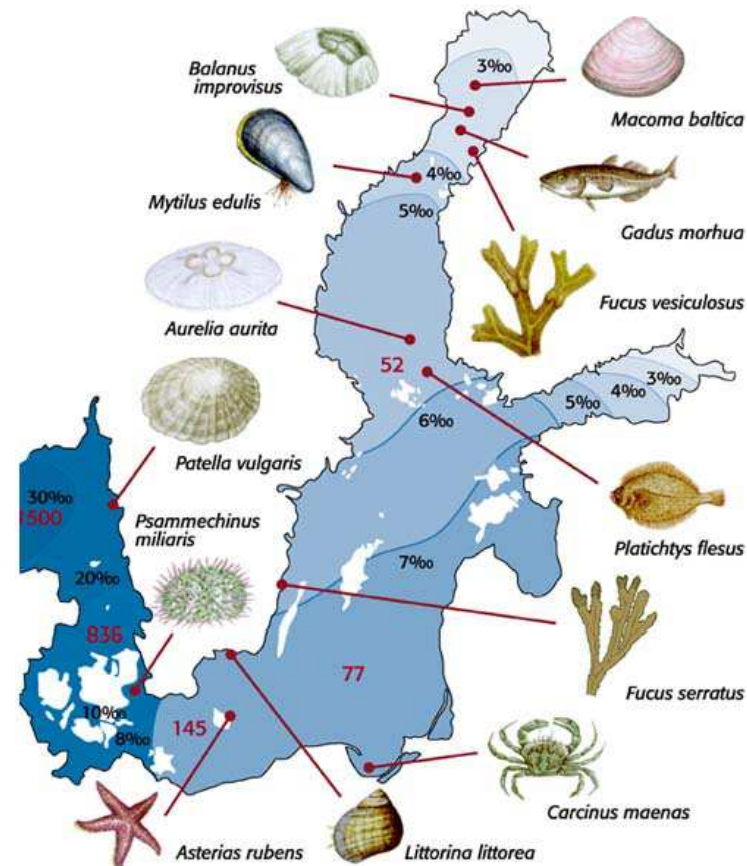
- Relevanta studier för att bestämma NOEC
- Osäkerhetsfaktorer (assessment factors, AF)
- Verksamma ämnen och särskilt farliga ämnen bedöms

PEC/PNEC >1 = oacceptabel risk <1 = acceptabel risk

Delvis olika bedömningsgrunder för kusterna

Extra osäkerhetsfaktorer för Östersjön:

Östersjön är en särskilt känslig miljö p.g.a. låg vattenomsättning, hög föroreningsgrad och låg artdiversitet. 2004 Utsedd till PSSA av IMO. Den låga salthalten leder till att organismerna lever under stress. För metaller gäller också att låg salthalt i sig medför ökad biotillgänglighet. För att kompensera för detta används extra AF 3 för metaller och AF 2 för övriga ämnen om effektdata baseras på marina arter. Kompensation för halten organiskt kol i vattnet görs också.

Efter professor B-O Jansson, Stockholms universitet, SMF

Hälsoriskbedömning av produkter

- Toxikologiska data
- Förväntad exponering
 - Koncentration v.ä.
 - Appliceringsmetod
- Riskbedömningen
 - Dosnivå / Exponering
 - Säkerhetsfaktor 100

Exempel på villkor och riskhanteringsåtgärder

- Behörighetsklass
- Skyddsutrustning
- Förpackningsstorlek
- Geografiskt användningsområde

Mekaniska metoder

- Mekaniska metoder som borsttvätt, båtlyft, duk, ultraljud etc. behöver inte godkännas och är att föredra både ur hälso- och miljösynpunkt.
- Att ett medel är godkänt av Kemi betyder inte att det är miljövänligt!

Tillsyn av båtbottnfärger

- Tillsynsansvar i första led, importörer och tillverkare
- Tillsyn i projektform
- Inspektion
 - Godkännandekrav
 - Produktinformation
 - Produktregistret
 - Ev. tillstånd
 - Registerföring mm
- Händelsestyrd tillsyn
 - Inkommande tips

Tillsynsvägledning

- Utbildningar
- Nationella samverkansprojekt
- Vägledningsmaterial
- Fråga Kemi

Huvudsaklig förtöjningsplats

- Nytt förtydligande
 - avser den egna, fasta båtplats man har eller har hyreskontrakt för
 - Om båtägaren innehar flera platser inklusive plats i sötvatten blir platsen som ligger i sötvatten avgörande för om båten får vara målad med biocidfärg eller inte
 - Idag inga godkända båtbottnfärger för sötvatten

Tack för er uppmärksamhet!

